

ධනවාදය හා හුස්ටන් ගංවතුර ව්‍යසනය

Capitalism and the Houston flood catastrophe

2017 අගෝස්තු 28

නිව් ඕලර්න්ස් නගරය සුන්දු ගොඩක් බවට පත්කල කැටිනා සුලිකුනාටුවෙන් දොළොස් වසරට ආසන්න වනවිට, භාවි සුලිකුනාටුව ටෙක්සාස් ගල්ෆ් වෙරල ඔස්සේ මහත් ව්‍යසනයක් පමුණුවමින් හමාගියේය. මිලියන 2.3ක ජනගහනයකින් යුත්, රටේ සිව්වැනි විශාලතම නගරය වන හුස්ටන් හා මිලියන 6.5 ක ජනගහනයක් වෙසෙන නාගරික ප්‍රදේශයක් යටකල මහා ගංවතුරක් ඇති කිරීමට භාවි සුලිකුනාටුව හේතු විය.

යලිවතාවක්, ප්‍රමුඛ සුලිකුනාටුවක් මගින් මහා දරිද්‍රතාව, ඇදහිය නොහැකි සමාජ අසමානත්වය හා ආන්ඩුවේ නොසලකා හැරීම හා අන්ත දුෂ්‍යය හෙලිදරව් කරමින්, සියලු මවාපෑම් කීතුකර තිබේ. තෙල්, අපද්‍රව්‍ය හා රසායනද්‍රව්‍යවලින් දුෂිතවූ ඉහතෙක් ඉහල නැගී ජලකඳු ඔස්සේ අසිරුවෙන් ගාටන පවුල් වේගයෙන් ඉහල නගින ජලයෙන් ගලවා ගනු ඇතිය යන බලාපොරොත්තුවේ අසරනව වහලවල් මත නැගුණු බාල මහලු ජනයා; නිවාස, ආහාර හා පිරිසිදු ජලය වැනි අවශ්‍යතාවන් මුල්මනින්ම කපා හැරුණු සමස්ත පලාත්වල දසුන් ඉස්මත්තට එමින් තිබේ. කුනාටුව මගින් නගරයට හා ප්‍රත්‍යන්ත ප්‍රදේශ වලට වාර්තාගත වැසි ලැබෙමින් ඇති තතු යටතේ සිදුවිය හැක්කේ තත්වය තවත් නරක අතට හැරීම පමණි.

2008 මූල්‍යමය කඩාවැටීමෙන් ඉක්බිත්තේ බැංකුවලට ඩොලර් ට්‍රිලියන ගනනක් මුදාහැරීම හැකිවූ ලෝකයේ ධනවත්ම රට තුල, වැඩිවන සිඝ්‍රතාවකින් හටගනිමින් ඇති ටොනාඩෝ, ගංවතුර, සුලිකුනාටුව හා අනෙකුත් බරපතල කලගුනික විපත් සිදුවන මහා විනාශයන් හා ජීවිත හානි සාමාන්‍ය ලක්ෂණයක් බවට පත්ව ඇත. සියල්ලට ඉහලින් මෙයට හේතුවී ඇත්තේ, යටිතල පහසුකම් විනාශමුඛයට අත්හැරීම හා මිලියන ගනනක් ස්වභාවික විනාශයක් සඳහා සුදානම්වීමේ ඉඩ කඩ අවහිර කෙරුණු නියුනු සමාජ අර්බුදයකි.

සැමවිටම වාගේ ව්‍යසනයේ ගොදුරබවට පත්වුවන් අතිබහුතරය කම්කරු පන්තිය යි. රාජ්‍ය අසමර්ථතාව මධ්‍යයේ දිගහැරෙන මානව ව්‍යසනයේ දසුන්, එක්සත් ජනපදය සෞභාග්‍යය හා සමෘද්ධියේ භූමියකි යන

කියාපෑම් යලිවතාවක් කීතුකරමින් තිබේ.

එවැනි සෑම අර්බුදයකදී මෙන්ම, සාමාන්‍ය මහජනයාගේ ස්වයං ප්‍රතිවාරය වනාහී සමාජ සහෝදරත්වයේ පිලිබිඹුවකි. කුනාටුවේ ගොදුරබවට පත් ජනයා උදව් සොයා ඔවුන්ගේ අසල්වැසියන් වෙත දිව ගියේ ය. මේ අතර දහස් ගනන් ජනයා ජීවිත බේරාගැනීමට සහය වෙමින්, ආහාර, ඉදුම් හිටුම් හා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සම්පාදනය කරමින් උදව් කිරීමට විපතට පත් ප්‍රදේශයට ඇදී එමින් සිටිති. මෙම මහජන ප්‍රතිවාරය, මහා ගංවතුර තත්වයක බලපෑම අවම කිරීම හෝ එහි ප්‍රතිවිපාකයන් වලට මුහුණදීමට ජනතාව පෙරසුදානම් කිරීම සඳහා කිසිවක් නොකල පාලන අධිකාරීන්ට ඉදුරාම පටහැනිව නැගී සිටී.

තතු මෙසේ වන්නේ, හුස්ටන් හා ගිනිකොන දිග ටෙක්සාස්හි පූර්වයෙන් එක් ගංවතුර ව්‍යසනයකට පසු තවකෙක් වසයෙන් එවන් ව්‍යසන අත්දැක තිබේය යන කරුණ තිබියදීත් ය. ප්‍රධාන වරාය නගරයක් වසයෙන් හුස්ටන් පැන නගිමින්, යාබද ගැන්වෙස්ටන් නගරය විනාශකල 1900 වසරේ සුලිකුනාටුව හේතුවෙනි. නව ගතවර්ෂය ආරම්භයේ සිට, 2001 වසරේදී ඇලිසන් නිවර්තන කුනාටුව, 2005 වසරේ ඊටා සුලිකුනාටුව හා 2008 වසරේ අයිකේ සුලි කුනාටුව හුස්ටන් නගරයට පහරදී තිබේ. භාවි, පසුගිය වසර තුනේදී හුස්ටන් පීඩාවට පත් කල තුන්වැනි මහා ගංවතුර සිදුවීම යි. පසුගිය දශක හතරේදී හුස්ටන්, එක්සත් ජනපදයේ අනෙක් ඕනෑම ප්‍රධාන නගරයකට වඩා වැඩියෙන් ගංවතුර ව්‍යසනයට ගොදුරුව තිබේ. හුස්ටන්හි ස්වභාවික විපත්වලින් ජනයා වැඩියෙන්ම මරනයට පත්වන අංක එකේ ස්වභාවික විනාශය වන්නේ ගංවතුර යි. එබැවින් එයට ලබායූ සිටි නම් අන්වර්ථ නාමය ලැබී ඇත. ආසන්න ප්‍රදේශ වලින් ගලා එන දගරාකාර ජල මාර්ග දහයක වක්කලමක හුස්ටන් පිහිටා තිබීම එයට හේතුව යි.

බනිජ තෙල් කර්මාන්තයේ මධ්‍යස්ථානයක් හා ඩුෂ් පවුලේ මුල් බිම වන හුස්ටන් හා ටෙක්සාස් ප්‍රාන්තය නිර්බාධිත නිදහස් වෙළඳපොල ධනවාදයේ ආදර්ශකයක් වසයෙන් නැගී සිටී. නගරයේ අවම සංගත බදු රේට්ටු හා නිල නොවන සංක්‍රමනිකයන් මිලියන ගනනක් සිටිම් හා අවම රෙගුලාසි හා අවම වැටුප්වලට යටත් කල ශ්‍රම බලකායේ වාසිය ගැනීමට ප්‍රමුඛ මහා සංගතයෝ තම ව්‍යාපාර ටෙක්සාස් ප්‍රාන්තයට ඇදීඑම

හේතුවෙන් හුස්ටන් හා අනෙකුත් ප්‍රධාන ටෙක්සාස් නගර සැලකිය යුතු වර්ධනයක් අත්දැක තිබේ.

දශක ගනනාවක් තිස්සේ, දේපල සංවර්ධනය කරන්නන් හා තත්‍ය දේපල සමපේක්ෂකයන්ට සිත්සේ, ජලය උරාගන්නා වගුරැබිම් හා තෘණභූමි කොන්ක්‍රීට් ස්ථරවලින් විස්ථාපනය කරමින් නගර විස්තාරනය කිරීමට නගරය ඉඩ දී තිබෙන අතර, නගරයට ගංවතුර තර්ජනය උග්‍ර කිරීමට මෙය හේතුවී තිබේ. “ ඔවුන් විනාශයක් සුදානම් කරමින් සිටියා” යනුවෙන් විද්‍යාඥයින් හා විශේෂඥයින් පුනපුනා කල අනතුරු ඇඟවීම්, ජාතික, ප්‍රාන්ත හා ප්‍රාදේශීය දේශපාලනඥයින් විසින් නොතකා හරින ලදී.

සුළු කුනාටුවලින් ආරක්ෂාවීම සඳහා ඇති යටිතල ව්‍යුහය එකදිගට නොතකා හැර තිබේ. අයිකේ සුළුකුනාටුවට පසු, වෙරළතිරය දිගේ සාගර බැම්මක් ඉදිරිකිරීමටත් හුස්ටන් වරාය ඇලවටා ගංවතුර බාධකයක් ඉදිකිරීමටත් විශේෂඥයෝ යෝජනා කලහ. මෙම ව්‍යාපෘතිය තාමත් එතැනම ය. ඇස්තමේන්තු කර ඇති විසඳුම ඩොලර් බිලියන 6 සිට 8 දක්වා වන අතර මෙය එක්සත් ජනපද තෙල් කර්මාන්තය එක්වසරක් තුළ ලබන ආදායමෙන් ස්ලේෂමානුයයි.

සුළුකුනාටු හා ගංවතුර ස්වභාවධර්මයාගේ සංසිද්ධි වුවත් ඒවායේ බලපෑමේ ප්‍රමාණය මිනිසා විසින් නිර්මිත කාරනාවන්ගෙන් දියුණු තියුණු කර තිබේ. ඇත්තටම කිවහොත්, කාලගුණික සිදුවීම්මත් ආර්ථික හා සමාජයීය කොන්දේසි මගින් ගැඹුරුතර ලෙස බලපෑමට ලක්ව තිබේ. එක්සත් ජනපදයේ හා ලෝකය පුරා කුනාටු හා ගංවතුර ගැලීම්වල සීග්‍රතාව හා විනාශකාරී බව වැඩිවීමට හේතු කාරක වී ඇති ගෝලීය උණුසුම වැඩිවීම , අක්‍රමවත්, අචාර්කික හා ලාභ පිපාසිත ධනවාදයේ ස්වභාවය වගකිවයුතුවට සැකයක් ඇත්තේ නැත.

ආරක්ෂා කලයුතුයැයි ඇමෙරිකානු පාලක පන්තියේ අවධානය යොමුවී ඇති ප්‍රධාන සම්පත් වේ නම් ඒ හුස්ටන් පලාතේ ඉන්ධන පිරිපහදු මිස නගරයේ කම්කරු පාන්තික නිවස්නවල නොවේ. “ෆොක්ස් නිවිස් සන්ඩේ” වෙත පෙනී සිටිමින්, එක්ෂෝන් මොබිල් ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වත්මන් රාජ්‍ය ලේකම් හා මිලියනපතියෙකු ද වන රෙක්ස් ටිලර්සන්, ඇතැම්විට මේ ආකාරයේ සිදුවීම් සඳහා වඩාත්ම සුදානම්වී ඇත්තේ, ඉන්ධන හා ගැස් කර්මාන්තය යැයි සඳහන් කරමින් ඔවුන්ගේ ආයෝජන ආරක්ෂා කෙරී ඇති බවට මූල්‍යමය කතිපයාධිකාරීත්වයට සහතික විය.

හුස්ටන්හි ගංවතුර තත්වය ඉහල නගිමින් පවතිද්දී, “හාවි සුළුකුනාටුව රක්ෂනකරුවන්ගේ ශේෂපත්‍රවලට හානිකර නොවන ලකුණු , යන සිරසින් ඉරිදා වෝල්ස්ටීට්ට් ජනලය ලිපියක් පලකලේ ය.

හුස්ටන් ඇමෙරිකාවේ සමාජ අසමානතාවේ යෝධ මට්ටම්වලට නිදසුන් සපයයි. නිල දුර්දතා රේඛාව සියයට 25 ක් වන හා ලමා දුර්දතාව සියයට 38 ක් වන නගරය තුළ දැවලසයෙන් ලෝකයේ සිටින බිලියනපතියන් 16 00 දෙනාගෙන් දහතුන් දෙනෙකු ජීවත් වෙති. පීට් රිසර්ට් මධ්‍යස්ථානය විසින් මැනකදී කරන ලද අධ්‍යයනයකට අනුව, හුස්ටන් වනාහී ධනපතියන් දිලිදු ජනයාගෙන් භූගෝලීය වසයෙන් වෙන් කෙරී පවතින එක්සත් ජනපදයේ ආර්ථිකමය වසයෙන් වඩාත්ම විසුක්ත නගරය යි.

හාවි සුළුකුනාටුව මගින් යනඑනමං අහිමි කල බොහෝ දෙනා වාර්තාකරුවන්ට කීවේ, ගංවතුරෙන් ගැලවී යාමට තරම්වත් ඔවුන්ට මුදල් නැති බව යි.

කැට්රිනා සුළුකුනාටුවෙන් අනතුරුව මෙන්ම, 2010 වසරේ බීජි තෙල් කාන්දුව හා හුස්ටන් හා රටපුරා ඇතිවූ ගංවතුර ගැලීම් දැසිම් ගනනකට පසුවත්, වියසනයේ ගොදුරැබවට පත්වුවත් සඳහා කිසිවක් ලැබෙනු නැත. කැට්රිනා කුනාටුවෙන් පසුව දශකයට වඩා ගතවීත්, ලක්ෂ සංඛ්‍යාත හිටපු නිවැසියන්ට සිය නිවෙස් කරා පෙරලා ඒමට හැකියාවක් ලැබී නැති අතර නිව් ඕර්ලන්ස් අවට ප්‍රදේශ ගනනාවක් තවමත් පවතින්නේ ජන ශූන්‍ය මුඩුබිම් ලෙසය. තවදුරටත්, හුස්ටන්හි සිදුවීම් දිගහැරෙනුයේ, රාජ්‍ය ගංවතුර රක්ෂන වැඩසටහන හා සම්බන්ධ ව්‍යාපෘතිවලට කෙරෙන තියුණු කපාහැරීම්ද ඇතුලත්ව, 2018 මූල්‍ය වසර සඳහා අයවැය තුළ ටුම්ප් පාලනය මගින් (ගංවතුර පාලනය නියාමනය කරන) ෆීමා (FEMA)- සංවිධානයේ ප්‍රතිපාදන වලින් ඩොලර් මිලියන සියගනනක් කපා හැරීමට යෝජනා කරන අවස්ථාවක ය.

හුස්ටන් ගංවතුර ව්‍යසනයට ප්‍රතිචාර වසයෙන් වැඩිකරන ජනයාගේ පාර්ශවයෙන් ස්වයන්සිද්ධව පලවූ සහෝදරත්වය, සහානුකම්පාව හා දෛර්යය මූලිකව පෙන්නුම් කරන්නේ, මහජනයාගේ අවශ්‍යතාවන්ට සේවය කරන තත්‍ය වසයෙන් මානුෂීය හා තාර්කික සමාජයක් වර්ධනය කිරීම සඳහා පවතින යෝධ ශක්තිය යි. මේ මාර්ගය අවුරා නැගී සිටින්නේ, තුනී ප්‍රභවකට ධනය හා සම්පත් රාශී කරගැනීමට සහ, පෙරනුවිරු මට්ටම්වලින් පොද්ගලික ප්‍රතිලාභය සඳහා සමාජය කොල්ල කැමට හැකියාව ලබා දී තිබෙන ධනවාදයේ යල්පැනගිය සමාජ සබඳතාවන් ය.

අවශ්‍ය වී තිබෙන්නේ, ධනවාදී පද්ධතිය අවසානයකට ගෙන එමින් නිෂ්පාදන බලවේගවල පොදු අයිතිය හා පාලනය සහ සමාජ සමානාත්මතාවේ මූලධර්මය මත පදනම්ව සමාජවාදය ස්ථාපිත කිරීමට කම්කරු පන්තිය බලමුලුගැන්වීම යි.

ටොම් හෝල්